

AKEP pasi është njohur me kërkesën tuaj të protokolluar në AKEP me Nr.1088 Prot., Datë 7.04.2017, për informacion në lidhje me ndryshimet e tarifave të operatorëve celularë, vëren se kërkesa nuk përmban detaje apo referenca në lidhje me ndryshimet e tarifave celulare për të cilat kërkohet informacion. Megjithatë, më poshtë do të gjeni sqarime në lidhje me ndryshimet e kryera nga tre operatorë celularë në periudhën 24 Mars-4 Prill 2017.

1. Gjatë fundit të muajit Mars dhe fillimit të muajit Prill, Vodafone Albania, Telekom Albania dhe Albtelecom kanë kryer disa ndryshime në paketat tarifore standarde (bundles) me parapagim me afat 28 ditor (4 javor). Më poshtë do të gjeni një vlerësim për ndryshimet e kryera, ndërsa në mënyrë të detajuar ato janë dhënë në Aneks 1 bashkangjitur këtij informacioni.

Ndryshimet e kryera janë kryesisht **me ulje të cmimeve** të paketave nga Vodafone **të shoqëruara me ulje të njësive të komunikimit** të përfshira në paketa, dhe me **rritje të cmimeve** të paketave nga T-Albania dhe Albtelecom, **të shoqëruara me rritje të njësive të komunikimit** të përfshira në paketa. Një ndryshim i përbashkët nga të tre operatorët është **heqja e Internetit pa limit (me shpejtësi të reduktuar)** pas konsumit të sasive përkatëse në GB të përfshira në paketë me shpejtësi 3G/4G. Në disa paketa tarifore operatorët përdornin shprehjen ‘*Internet pa limit*’ por me shënimin se deri në X GB konsumi është me shpejtësi 3G/4G (mesatarisht 2-20 Mbps), ndërsa pas konsumit të sasisë X GB shpejtësia reduktohet ndjeshëm në rreth 256kbps. Kjo praktikë njihet si ‘Fair Usage Policy’ dhe aplikohet nga shumë operatorë rrjetesh celulare në Europë, me qëllim racionalizimin e përdorimit të aksesit broadband në Internet në rrjete celulare 3G/4G, pasi ky shërbim ofrohet pothuajse gjithmonë me tavan konsumi (GB) në ndryshim nga Inteneti broadband në rrjete fikse ku nuk ka limite për konsum në pothuajse të gjitha paketat tarifore.

Nga komunikimet me operatorët na rezulton se kjo shprehje ‘*Internet pa limit*’ është hequr pasi krijon konfuzion te shumë përdorues, të cilët prisnin të konsumonin me shpejtësi të lartë Internet pa limit. Operatorët nuk kanë ndryshuar sasinë e përfshirë

me shpejtësi të lartë 3G/4G por kanë hequr vetëm pjesën me shpejtësi të reduktuar. Pra nuk ka ndryshim në sasinë e GByte me akses broadband celular, por vetëm heqje të aksesit narrowband celular (me shpejtësi të ulët).

Në lidhje me kuadrin ligjor, sqarojmë se AKEP është organ rregullator që mbikqyr zbatimin e **Ligjit 9918/2008, “Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë”** i ndryshuar, ndërsa zbatimi i Ligjit nr. 9902/2008 “Për mbrojtjen e konsumatorëve” është kompetencë e MZHETTS dhe Komisionit përkatës për Mbrojtjen e Konsumatorëve.

Sipas ligjit 9918/2008 dhe kuadrin nën-ligjor të komunikimeve elektronike, AKEP mund të aplikojë rregullim të tarifave me pakicë në rastet kur sipërmarrësi është i përcaktuar me statusin me Fuqi të Ndjeshme në Treg (FNT) ose kur është përcaktuar si ofrues i shërbimit universal. Asnjë prej operatorëve celularë në Shqipëri (madje dhe në të gjitha vendet Evropiane) nuk ka status me FNT për shërbimet me pakicë, si dhe nuk janë të përcaktuar si ofrues të shërbimit universal. Në këto kushte, operatorët celularë kanë të drejtë të përcaktojnë vet tarifat e shërbimeve që ofrojnë në treg dhe ato janë jashtë rregullimit nga AKEP. Pavarësisht se niveli i tarifave me pakicë të operatorëve celularë nuk është objekt rregullimi nga AKEP, operatorët celularë kanë detyrime për mos-diskriminim dhe transparencë të tyre.

Sipas Vendimeve të AKEP me nr.2522-2526, datë 6.11.2014, të ndryshuara, operatorët celularë kanë detyrime për mos-diskriminim në tarifat e thirrjeve brenda rrjetit dhe drejt rrjeteve të tjera celulare kombëtare (përfshirë sasinë e minutave brenda dhe jashtë rrjetit të përhira në paketa). Ndryshimet e fundit të kryera nga operatorët celularë dhe të cituara në këtë informacion, nuk janë në shkelje të këtij detyrimi pasi operatorët kanë zbatuar detyrimin e mos-diskriminimit në tarifat/sasitë e thirrjeve brenda rrjetit dhe drejt rrjeteve të tjera celulare kombëtare.

Në lidhje me zbatimin e detyrimeve për transparencë të tarifave ju lutemi referojuni pikës 3 më poshtë.

2. Në lidhje me cilësinë e shërbimeve celulare, sic është cituar më sipër, ndryshimet e kryera variojnë sipas operatorëve, dhe rastet e rritjes së tarifave janë shoqëruar me rritje të sasisë së komunikimeve të përfshira në cmimet e paketave. Vlen të theksojmë se përsa i përket nivelit të konkurrencës në treg dhe përfitimeve të konsumatorit Shqiptar nga shërbimet celulare, analizat e AKEP si dhe raporte të institucioneve ndërkombëtare (ITU-“*Measuring the Information Society Report*” 2016), tregojnë për rritje të ndjeshme të përfitimeve të konsumatorëve nga këto shërbime, sidomos aksesit broadband në rrjete celulare 3G/4G në vitet e fundit, si dhe për tarifa të përballueshme. Për më shumë mund t’i referoheni dokumnetave të publikuar nga AKEP:

- Raporti i veprimtarisë së Autoritetit të Komunikimeve Elektronike dhe Postare (AKEP) për vitin 2016:
http://akep.al/images/stories/AKEP/publikime/vdk_2017/Vendim_nr_11_dt_19_04_2017_Per_miratimin_e_raportit_2016_AKEP.pdf
- Statusi i Shërbimit Universal të Komunikimeve Elektronike – 2017:
http://akep.al/images/stories/AKEP/publikime/2017/Statusi_i_Sherbimit_Universal_Komunikime_Elektronike_Versioni_Final_19_04_2017.pdf
- Analiza e tregut të shërbimeve celulare – Dokument për Këshillim Publik
http://akep.al/images/stories/AKEP/publikime/2016/Analiza_e_Tregut_Celular_Keshillim_Publik_7_12_2016.pdf

3. Në lidhje me informimin e konsumatorëve, sipas përcaktimeve të Ligjit 9918/2008 dhe Rregullores së AKEP me Nr. 27, datë 21.09.2012 “*Mbi Publikimin e informacionit për tarifën si dhe kushtet e aksesit dhe përdorimit të shërbimeve të komunikimeve elektronike publike*”, operatorët celularë si të gjithë ofruesit e tjerë të shërbimeve të komunikimeve elektronike kanë detyrime për publikim të informacionit të ndryshimit të tarifave, apo kushteve të përdorimit të ofertave, si dhe njoftimit të AKEP për çdo ndryshim. AKEP me Rregulloren Nr. 27, ka vendosur rregulla shtesë për publikimin e informacionit për tarifën dhe raportimit në AKEP të tyre, si dhe ka ndërtuar një modul on-line ku operatorët bëjnë njoftimet e planeve të

reja tarifore apo ndryshimeve të tyre. Në bazë të monitorimit të ndryshimeve të kryera, rezulton se operatorët celularë kanë kryer publikimin e informacionit, informimin e konsumatoreve dhe njoftimin në AKEP sipas përcaktimeve ligjore dhe nën-ligjore. Sqarojmë se ndryshimet janë për paketa tarifore me parapagim dhe nuk kanë prekur përdoruesit që kanë blerë paketat e mëparshme para datave përkatëse të hyrjes në fuqi të ndryshimeve apo paketave të reja/të rikonfiguruar në cmim dhe sasi komunikimi të përfshira në paketa. Detaje të njoftimeve të AKEP dhe publikimit të informacionit në faqet ëeb të operatorëve dhe në mjete të tjera të informimit publik janë dhënë bashkëngjitur në Aneks 2.

4. AKEP është në proces të analizës së tregut të shërbimeve celulare, nga ku rezulton se tregu celular Shqiptar karakterizohet nga nivele shumë të ulëta të tarifave të thirrjeve dhe të ardhura mesatare për përdorues celular (më të ulëta se të gjitha vendet e BE dhe 4.4 herë më të ulëta se niveli mesatar i vendeve të BE). Tregu me pakicë i shërbimeve celulare është një treg me pak operatorë (në Shqipëri dhe kudo) dhe strategjitë e operatorëve janë të ndërvaruara dhe nga njëri tjetri. Megjithatë, në prani të masave rregulluese për shërbimet me shumicë të terminimit të thirrjeve, tregu me pakicë celular në Shqipëri dhe kudo në Europë nuk konsiderohet si treg i justifikueshëm për ndërhyrje ex-ante nga autoriteti rregullator sectorial (AKEP), pasi përvec të tjerave konsiderohet se ligji për mbrojtjen e konkurrencës (në Shqipëri: Ligji nr.9121, date 28.7.2003 “Per Mbrojtjen e Konkurrences” i ndryshuar) është i mjaftueshëm për të adresuar sjelljet antikonkurruese, përfshirë marrveshjet e fshehta të mundshme, që mund të shfaqen në këtë treg. Pra në këtë aspekt, në Shqipëri për adresimin e sjelljeve të mundshme antikonkurruese dhe marrveshjeve të fshehta institucioni kompetent është Autoriteti i Konkurrencës, më të cilin AKEP bashkëpunon rregullisht, në bazë të përcaktimeve ligjore dhe Memorandumit të Mirëkuptimit të nënshkruar midis palëve me datë 29.08.2007.
5. Masat që AKEP ndërmerr apo mund të ndërmarrë në të ardhmen për rritjen e konkurrencës në tregun e shërbimeve celulare përcaktohen kryesisht nëpërmjet analizave të tregut, dhe aktualisht AKEP është në një proces të tillë, dhe në faqen e

internetit të AKEP mund të gjeni të publikuar dokumentin më të fundit të analizës së tregut celular për këshillim publik:

http://akep.al/images/stories/AKEP/publikime/2016/Analiza_e_Tregut_Celular_Keshillim_Publik_7_12_2016.pdf

Bashkangjitur do të gjeni, Aneks 1 dhe 2, me informacion më të detajuar sipas kërkesës tuaj.

Duke Ju falenderuar për bashkëpunimin,

K R Y E T A R